

het Evangelie naar
++ KATA IΩΑΝΝΗΝ ++
JOHANNES
studie 10

17 december 2015
Bodegraven

terugblik Johannes 3:

- ❑ gesprek met Nicodemus
 - :1-10 - 'wedergeboorte'
 - :11-14 - aardse en hemelse dingen
- ❑ :13-21 - Johannes' toelichting
- ❑ :22-25 – controverse met discipelen van Johannes de Doper
- ❑ :26-30: Johannes de Dopers reactie

Johannes 3

²⁹ Die de bruid heeft, is de bruidegom; maar de vriend van de bruidegom, die erbij staat en naar hem luistert, verblijdt zich met blijdschap over de stem van de bruidegom. Zo is dan deze mijn blijdschap vervuld.

³⁰ Hij moet wassen, ik moet minder worden.

Johannes 3

³¹ Die van boven komt, is boven allen;
wie uit de aarde is, is uit de aarde
en spreekt van de aarde.

Latere toelichting van Johannes
> de tegenwoordige positie van
de Zoon van God in de hemel (vergl. 1:18)

Ο	ΑΝΩΘΕΝ	ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ	ΕΠΑΝΩ	ΠΑΝΤΩΝ	ΕΣΤΙΝ
degene	van-boven	komende~	boven	alles	is
die	van boven	komt	boven	allen	is

Johannes 3

31 Die van boven komt, is boven allen;
wie uit de aarde is, is uit de aarde
en spreekt van de aarde.

de mens

1Kor. 15:47

De eerste mens is uit de aarde, stoffelijk,
de tweede mens is uit de hemel.

ΕΚ	ΤΗC	ΓΗC	ΕΚ	ΤΗC	ΓΗC	ΕCΤΙΝ
van-uit	de	aarde	van-uit	de	aarde	is
uit	de	aarde	uit	de	aarde	is

ΚΑΙ	ΕΚ	ΤΗC	ΓΗC	ΛΑΛΕΙ
en	van-uit	de	aarde	spreekt
en	uit	de	aarde	spreekt

Johannes 3

³² Die uit de hemel komt, is boven allen;
wat Hij gezien en gehoord heeft,
dat getuigt Hij
en zijn getuigenis neemt niemand aan.

Ο	ΕΚ	ΤΟΥ	ΟΥΡΑΝΟΥ	ΕΡΧΟΜΕΝΟΣ
degene	van-uit	de	hemel	komende~
die	uit	de	hemel	komt

[	ΕΠΑΝΩ	ΠΑΝΤΩΝ	ΕΣΤΙΝ	]
	boven	alles	is	
	boven	allen	is	

Johannes 3

³² Die uit de hemel komt, is boven allen;
wat Hij gezien en -gehoord heeft,
dat getuigt Hij
en zijn getuigenis neemt niemand aan.

getuigt = ooggetuigenis (juridisch geldig!)

het getuigenis bij Jezus' doop in de Jordaan >

O	EΩPAKEN	KAI	HKOYCEN	TOYTO	MAPTYPEI
wat	hij-heeft-gezien	en	hoort	dit	hij-geeft-getuigenis
wat	Hij heeft gezien	en	gehoord	dat	Hij getuigt

Johannes 1

³² En Johannes getuigde en zeide:
Ik heb aanschouwd, dat de Geest
nederdaalde als een duif uit de hemel,
en Hij bleef op Hem.

³³ En ik kende Hem niet,
maar Hij, die mij gezonden had
om te dopen in water,
die had tot mij gezegd:
Op wie gij de Geest ziet nederdalen
en op Hem blijven, deze is het,
die in heilige Geest doopt.

³⁴ En ik heb gezien en getuigd,
dat deze de Zoon van God is.

Johannes 3

³² Die uit de hemel komt, is boven allen;
wat Hij gezien en -gehoord heeft,
dat getuigt Hij
en zijn getuigenis neemt niemand aan.

Johannes 3:11 (tegen Nicodemus)

Voorwaar, voorwaar, Ik zeg je:
wij spreken van wat wij weten
en wij getuigen van wat wij gezien hebben,
en jullie nemen ons getuigenis niet aan.

= speciaal Israëls leidslieden (vergl.1:11)

KAI	THN	MARTYPIAN	AYTOY	OYΔEIC	ΛAMBANEI
en	de	getuigenverklaring	van-hem	niemand	neemt-in-ontvangst
en	-	getuigenis	zijn	niemand	neemt aan

Johannes 3

³³ Wie zijn getuigenis aanvaardt,
heeft bezegeld, dat God waarachtig is.

vergl. 1Joh.5:10

Ο	ΛΑΒΩΝ	ΑΥΤΟΥ	ΤΗΝ	ΜΑΡΤΥΡΙΑΝ
degene	in-ontvangst-nemende	van-hem	de	getuigenverklaring
wie	aanvaardt	zijn	-	getuigenis

ΕCΦΡΑΓΙCΕΝ	ΟΤΙ	Ο	ΘΕΟC	ΑΛΗΘΗC	ΕCΤΙΝ
bezegelt	dat	de	God	waar	is
heeft bezegeld	dat	-	God	waarachtig	is

1Johannes 5

⁹ Indien wij
het getuigenis der mensen aannemen,
het getuigenis van God is meerder,
want dit is het getuigenis van God,
dat Hij van zijn Zoon getuigd heeft.

¹⁰ Wie in de Zoon van God gelooft,
heeft het getuigenis in zich;
wie God niet gelooft,
heeft Hem tot een leugenaar gemaakt,
omdat hij niet geloofd heeft in het
getuigenis, dat God getuigd heeft van zijn
Zoon.

Johannes 3

³⁴ Want Hij, die God gezonden heeft,
die spreekt de woorden Gods,
want Hij geeft de Geest niet met mate.

ON	ΓΑΡ	ΑΠΕΚΤΕΙΛΕΝ	Ο	ΘΕΟΣ	ΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
die	want	vaardigt-af	de	God	de	uitspraken	van-de	God
Hij die	want	heeft gezonden	-	God	de	woorden	-	Gods

Johannes 3

³⁴ Want Hij, die God gezonden heeft,
die spreekt de woorden Gods,
want Hij geeft de Geest niet met mate.

de woorden Gods "zijn geest en leven"; 6:63

"stromen van levend water"; 7:38

ON	ΓΑΡ	ΑΠΕΚΤΕΙΛΕΝ	Ο	ΘΕΟΣ	ΤΑ	ΡΗΜΑΤΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
die	want	vaardigt-af	de	God	de	uitspraken	van-de	God
Hij die	want	heeft gezonden	-	God	de	woorden	-	Gods

ΛΑΛΕΙ	ΟΥ	ΓΑΡ	ΕΚ	ΜΕΤΡΟΥ	ΔΙΔΩCΙΝ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ
^l spreekt	niet	want	van-uit	maat	^l hij-geeft	de	geest
die spreekt	niet	want	met	mate	Hij geeft	de	Geest

Johannes 3

³⁵ De Vader heeft de Zoon lief
en heeft Hem alles in handen gegeven.

> de tegenwoordige positie van de Zoon;
Joh.17:2; Mat.28:18; Hebr.2:8,9

Ο ΠΑΤΗΡ ΑΓΑΠΑ ΤΟΝ ΥΙΟΝ

de Vader heeft-lief de Zoon

de Vader heeft lief de Zoon

ΚΑΙ ΠΑΝΤΑ ΔΕΔΩΚΕΝ ΕΝ ΤΗ ΧΕΙΡΙ ΑΥΤΟΥ

en alles hij-heeft-gegeven in de hand van-hem

en alles heeft gegeven in - handen Hem

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

3:15,16; 5:24; 6:47, 54; 10:28;
1Joh.5:11,12 >

Ο	ΠΙΣΤΕΥΩΝ	ΕΙΣ	ΤΟΝ	ΥΙΟΝ	ΕΧΕΙ	ΖΩΗΝ	ΑΙΩΝΙΟΝ
degene	gelovende	tot-in	de	Zoon	heeft	leven	aeonisch
wie	gelooft	in	de	Zoon	heeft	leven	eeuwig

1Johannes 5

¹¹ En dit is het getuigenis:
God heeft ons **eeuwig leven gegeven**
en **dit leven is in zijn Zoon.**

¹² Wie de Zoon heeft, heeft het leven;
wie de Zoon van God niet heeft,
heeft het leven niet.

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

ongehoorzaam (ongezeggelijk) = niet geloven
= geen gehoor geven aan

Ο	ΔΕ	ΑΠΕΙΘΩΝ	ΤΩ	ΥΙΩ
degene	echter	ongezeggelijk-zijnde	aan-de	Zoon
wie	doch	is ongehoorzaam	aan de	Zoon

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

leven = eeuw-ig leven

OYK OΥΕΤΑΙ ΖΩΗΝ

niet |zal-zien~| leven

niet zal zien het leven

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

nl. gedurende de eeuw(en)
waarin de Zoon zal regeren

ΑΛΛ	Η	ΟΡΓΗ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΕΝΕΙ	ΕΠ	ΑΥΤΟΝ
maar	de	boosheid	van-de	God	blijft	op	hem
maar	de	toorn	-	Gods	blijft	op	hem

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

Gr. MENO

= blijven of verblijven

(voor een al of niet bepaalde tijd) >

ΑΛΛ	Η	ΟΡΓΗ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΕΝΕΙ	ΕΠ	ΑΥΤΟΝ
maar	de	boosheid	van-de	God	blijft	op	hem
maar	de	toorn	-	Gods	blijft	op	hem

Joh. 1:32

... Ik heb aanschouwd, dat de Geest
nederdaalde als een duif uit de hemel,
en Hij **bleef** op Hem.

Joh.1:40

Zij kwamen dan en zagen,
waar Hij **verblijf** hield,
en zij **bleven** die dag bij Hem..

Joh. 2:12

... en zij **bleven** daar niet vele dagen.

Johannes 3

³⁶ Wie in de Zoon gelooft,
heeft eeuwig leven;
doch wie aan de Zoon ongehoorzaam is,
zal het leven niet zien,
maar de toorn Gods blijft op hem.

> zolang men ongehoorzaam is aan de Zoon

> eens zal elke knie buigen en alle tong
Hem als Heer belijden... tot eer van God
de Vader; Filp.2:9-11

ΑΑΑ	Η	ΟΡΓΗ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΜΕΝΕΙ	ΕΠΙ	ΑΥΤΟΝ
maar	de	boosheid	van-de	God	blijft	op	hem
maar	de	toorn	-	Gods	blijft	op	hem

Johannes 4

Johannes 4

¹ Toen nu de Here vernam,
dat de Farizeeen gehoord hadden,
dat Jezus meer discipelen maakte
en doopte dan Johannes,

ΩC OYN ΕΓΝΩ Ο ΙΗΣΟΥC

als dan wist de Jezus

toen nu vernam de Here

ΟΤΙ ΗΚΟΥCΑΝ ΟΙ ΦΑΡΙCΑΙΟΙ

dat horen de Farizeeën

dat hadden gehoord de Farizeeën

Johannes 4

¹ Toen nu de Here vernam,
dat de Farizeeen gehoord hadden,
dat Jezus meer discipelen maakte
en doopte dan Johannes,

zie eerder...

ΟΤΙ	ΙΗΣΟΥΣ	ΠΛΕΙΟΝΑΣ	ΜΑΘΗΤΑΣ	ΠΟΙΕΙ
dat	Jezus	meer	leerlingen	maakt

dat	Jezus	meer	discipelen	maakte
-----	-------	------	------------	--------

ΚΑΙ	ΒΑΠΤΙΖΕΙ	Η	ΙΩΑΝΝΗΣ
en	doopt	dan	Johannes

en	doopte	dan	Johannes
----	--------	-----	----------

Joh 2:23

En terwijl Hij te Jeruzalem was, op het Paasfeest, **geloofden velen in zijn naam**, doordat zij zijn tekenen zagen, die Hij deed;

Joh 3:26

En zij kwamen tot Johannes en zeiden tot hem: Rabbi, die met u was aan de overzijde van de Jordaan en van wie gij getuigd hebt, zie, die doopt en **allen gaan tot Hem**.

Johannes 4

² (ofschoon Jezus niet zelf doopte,
maar zijn discipelen)

Jezus zou gaan dopen
echter niet in water maar in Geest; 1:33

ΚΑΙ ΤΟΙΓΕ ΙΗΣΟΥΣ ΑΥΤΟΝ ΟΥΚ ΕΒΑΠΤΙΖΕΝ

weliswaar Jezus zelf niet doopte

ofschoon Jezus zelf niet doopte

ΑΛΛ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΑΥΤΟΥ

maar de leerlingen van-hem

maar - discipelen zijn

Johannes 4

³ verliet Hij Judea
en vertrok weder naar Galilea.

> Judea was een onveilige plek
Johannes de Doper werd ergens in
deze tijd gevangen genomen

ΑΦΗΚΕΝ ΤΗΝ ΙΟΥΔΑΙΑΝ

^ohij-laat het Judea

Hij verliet - Judéa

Johannes 4

³ verliet Hij Judea
en vertrok weder naar Galilea.

> zodat de navolgende geschiedenis
als *onderbreking* gepresenteerd wordt.

ΚΑΙ	ΑΠΗΛΘΕΝ	ΠΑΛΙΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ
en	kwam-weg	weer	tot-in	het	Galilea
en	vertrok	weder	naar	-	Galiléa

Johannes 4

4 En Hij moest door Samaria gaan.

zoals ook in Lucas 17:11

ΕΔΕΙ

het-was-bindend

moest

ΔΕ

echter

en

ΑΥΤΟΝ

hem

Hij

ΔΙΕΡΧΕΘΑΙ

doorheen-te-komen~

gaan

ΔΙΑ

door

door

ΤΗ

het

–

ΣΑΜΑΡΕΙΑΣ

Samaria

Samaria

Johannes 4

⁵ Hij kwam dan in een stad
van Samaria, genaamd Sichar,
dicht bij het veld,
dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had;
daar was de bron van Jakob.

in het OT Sichem

ΕΡΧΕΤΑΙ	ΟΥΝ	ΕΙΣ	ΠΟΛΙΝ	ΤΗΣ	ΣΑΜΑΡΕΙΑΣ
^l hij-komt~	dan	tot-in	stad	van-het	Samaria

Hij kwam	dan	in	een stad	van	Samaria
----------	-----	----	----------	-----	---------

ΛΕΓΟΜΕΝΗΝ	ΣΥΧΑΡ
^l gezegd-wordende~	Sichar
genaamd	Sichar

Johannes 4

5 Hij kwam dan in een stad
van Samaria, genaamd Sichar,
dicht bij het veld,
dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had;
daar was de bron van Jakob.

in Genesis 33:19: Sichem
Genesis 48:22

ΠΑΛΗCION	TOY	ΧΩΡΙΟΥ	Ο	ΕΔΩΚΕΝ	ΙΑΚΩΒ
dichtbij	het	stuk-grond	dat	geeft	Jakob

dicht	bij het	veld	dat	had gegeven	Jakob
-------	---------	------	-----	-------------	-------

[	ΤΩ	]	ΙΩΧΗΦ	ΤΩ	ΥΙΩ	ΑΥΤΟΥ
	aan-de		Jozef	de	zoon	van-hem

[-]	Jozef	aan	zoon	zijn
-----	-------	-----	------	------

Johannes 4

⁵ Hij kwam dan in een stad van Samaria, genaamd Sichar, dicht bij het veld, dat Jakob aan zijn zoon Jozef gegeven had; daar was de bron van Jakob.

we kennen wel een andere bron waar Jakob een opvallende rol speelde >

ΗΝ	ΔΕ	ΕΚΕΙ	ΠΗΓΗ	ΤΟΥ	ΙΑΚΩΒ
was	echter	daar	bron	van-de	Jakob
was	-	daar	de bron	van	Jakob

Johannes 4

⁶ Jezus nu was vermoeid van de tocht
en bleef zo bij de bron zitten;
het was ongeveer het zesde uur.

Ο ΟΥΝ ΙΗΣΟΥΣ ΚΕΚΟΠΙΑΚΩΣ
de dan Jezus vermoeid-zijnde

- nu Jezus was vermoeid

ΕΚ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΠΟΡΙΑΣ
van-uit het gaan-over-de-weg

van de tocht

Genesis 29

¹ En Jakob begaf zich op weg en ging naar het land der stammen van het Oosten.

² Toen hij rondkeek, zag hij een put in het veld, en zie, drie kudde kleinvee waren daarbij gelegerd, want men placht de kudde uit die put te drenken. **De steen op de opening van de put was groot;**

Genesis 29

³ **als alle kudde daar bijeengedreven waren, wentelde men de steen** van de opening van de put en drenkte het vee; daarna bracht men de steen weer op de opening van de put op zijn plaats.

⁴ En Jakob zeide tot de herders: Mijn broeders, vanwaar zijt gij? En zij zeiden: Wij zijn uit Haran.

⁵ Daarop zeide hij tot hen: Kent gij ook Laban, de zoon van Nachor? En zij zeiden: Ja.

Genesis 29

⁶ Vervolgens zeide hij tot hen: Gaat het hem wel? En zij zeiden: Ja, maar zie daar komt zijn dochter Rachel aan met het kleinvee.

⁷ Toen zeide hij: Zie, **het is nog volop dag, het is nog geen tijd, dat de kudde bijeengedreven wordt**; drenkt het vee en gaat het weer weiden.

⁸ Maar zij zeiden: Dat kunnen wij niet, voordat al de kudden bijeengedreven zijn; dan wentelt men de steen van de opening van de put, en drenken wij het vee.

Genesis 29

⁹ Terwijl hij nog met hen sprak, kwam Rachel er aan met het kleinvee van haar vader, want zij was een herderin.

¹⁰ **Zodra Jakob Rachel**, de dochter van Laban, de broeder van zijn moeder, **zag**, en het kleinvee van Laban, de broeder van zijn moeder, **trad Jakob toe, wentelde de steen van de opening van de put en drenkte het vee van Laban**, de broeder van zijn moeder.

¹¹ En Jakob kuste Rachel en verhief zijn stem en weende.

Exodus 15

²⁷ Daarna kwamen zij in **Elim**;
daar waren **twaalf waterbronnen**
en **zeventig palmbomen**,
en zij legerden zich daar aan het water.